

TARTALOM

Bevezetés	11
1. A kutatás tudományos kontextusa, elméleti kerete, források, módszerek	15
1.1. Fogalomhasználat, elméleti keret	15
1.2. A kutatás forrásai	18
1.3. A kutatás módszertani keretei	19
2. A romániai magyar néprajzi könyvkiadás első korszaka – 1919–1947	21
2.1. Intézményi keretek	21
2.2. Folyóiratok	25
2.2.1. <i>Erdélyi Irodalmi Szemle</i>	26
2.2.2. <i>Erdélyi Múzeum</i>	27
2.3. Tudományos füzetek, különnyomatok	29
2.3.1. <i>Erdélyi Tudományos Füzetek</i>	29
2.3.2. <i>Erdélyi Néprajzi Tanulmányok</i>	30
2.4. Könyvkiadás	31
2.4.1. <i>A Magyar Nép Könyvtára</i> sorozat	34
2.4.2. <i>A Hasznos Könyvtár</i> sorozat	34
2.4.3. Az Erdélyi Szépmíves Céh	36
2.4.4. Az egyházak népművelési kiadványsorozatai	36
2.4.5. Romániai magyar népköltészeti kiadványok (1919–1947)	39
3. A romániai magyar néprajzi könyvkiadás második korszaka – 1948–1989	41
3.1. Intézményi keretek	41
3.2. Folyóiratok	46
3.2.1. <i>Utunk</i>	46
3.2.2. <i>Művelődési Útmutató, Művelődés</i>	46
3.2.3. <i>Falvak Népe, Falvak Dolgozó Népe</i>	47
3.2.4. <i>Igaz Szó</i>	47
3.2.5. <i>Korunk</i>	47
3.2.6. <i>Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények – NyIrK</i>	48
3.2.7. <i>A Hét</i>	48
3.2.8. <i>Dolgozó Nő</i>	48
3.2.9. <i>Pionír</i>	48
3.2.10. <i>Jóbarát</i>	49
3.2.11. <i>Napsugár</i>	49

3.3. Folklórgyűjtési mozgalom, versenyek és pályázatok	49
3.4. Formális és informális társadalomtudományi körök	53
3.4.1. A <i>Korunk</i> társadalomnéprajzi köre	53
3.4.2. A csíkszeredai Kommunikációs Antropológiai Munkacsoport (KAM)	54
3.5. Könyvkiadás, könyvkiadók	55
4. Népmese gyűjtemények recepciója	
a romániai magyar néprajzi könyvkiadás második korszakában (1948–1989)	61
4.1. Az 1950-es évek népmese gyűjteményei	61
4.2. Az 1960-as évek népmese gyűjteményei	66
4.3. Az 1970-es évek népmese gyűjteményei	70
4.4. Az 1980-as évek népmese gyűjteményei	79
4.5. Összefoglalás	82
Esettanulmányok	83
4.6. Népmese, meseátdolgozás, műköltészeti mese – meseviták	
az 1940-es évek végén és az 1950-es évek első felében	83
4.6.1. Kérdések	83
4.6.2. Források és módszer	84
4.6.3. A <i>meseviták</i> szereplői	85
4.6.4. Az első mesevita	86
4.6.5. Népmeséről, népmese gyűjtésről és -könyvekről az első	
és a második mesevita közötti időszakban	90
4.6.6. A második mesevita	92
4.6.7. Összefoglalás	97
4.7. <i>Fehér Virág és Fehér Virágszál</i> . Balla Tamás magyardécsei	
népmese gyűjteményének recepciótörténete	99
4.7.1. Kérdések	99
4.7.2. Források, értelmezési keret, fogalomhasználat és módszer	99
4.7.3. <i>Fehér Virág és Fehér Virágszál</i> – a népmese gyűjtemény és kontextusa	101
a. Népmese gyűjtő pályázat	101
b. Romániai magyar diákoknak szóló néprajzi gyűjtőversenyek	102
c. <i>Fehér Virág és Fehér Virágszál</i> – a népmese gyűjtemény	103
d. A népmese gyűjtemény jelentősége a romániai magyar könyvkiadás	
második korszakában	104
4.7.4. Mese gyűjtő és mese gyűjteménye találkozása	105
a. A mese gyűjtés kontextusa – a mese gyűjtő diskurzusa	105
b. Sikersorozat – a pályázat fődíja, a mesék kötetben való kiadásának	
lehetősége	106
c. Váratlan fordulatok – A kiadók átszervezése, majd az első kiadás	
újrayomása	106
4.7.5. A mesemondó találkozása a mese gyűjteménnyel	107

4.7.6. Recenziók, kritikák, szakmai recepció – szakemberek találkozása a népmesegyűjteménnyel	108
4.7.7. A helyi közösség találkozása a tárgyasult hagyománnyal – siker és konfliktusok	109
4.7.8. A mesegyűjtő és a mesegyűjtemény további sorsa	111
a. Balla Tamás további sikerei és kudarcai.	111
b. A magyardécei népmesegyűjtemény második és harmadik kiadása	112
4.7.9. Összefoglalás	112
4.7.10. Levelek	114
4.8. Szabó Judit geryeszegi népmesegyűjteményének, Berekméri Sándor meséinek recepciója a korabeli dokumentumok tükrében	119
4.8.1. A mesegyűjtő, a mesemondó és a népmesegyűjtemény	119
4.8.2. A népmesegyűjtemény és kontextusa, a könyv születése	121
4.8.3. Levelek, szerkesztőségi dokumentumok a Szabó Judit-hagyatékban	122
4.8.4. Levelek, szerkesztőségi dokumentumok a Kriterion Könyvkiadó Irattárában	124
4.8.5. Író-olvasó találkozók, könyvbemutatók.	125
4.8.6. Recenziók, ismertetők, tudósítások és rádióadások	126
4.8.7. Összefoglalás	131
4.8.8. Levelek, dokumentumok	133
5. Balladagyűjtemények recepciója a romániai magyar néprajzi könyvkiadás második korszakában (1948–1989)	143
5.1. Az 1950-es évek balladagyűjteményei	143
5.2. Az 1960-as évek balladagyűjteményei	145
5.3. Az 1970-es évek balladagyűjteményei.	149
5.4. Az 1980-as évek balladagyűjteményei	158
5.5. Összefoglalás	160
Esettanulmány	162
5.6. Az 1970-es évek első felének balladagyűjteményei a Kriterion Könyvkiadó szerkesztőségi dokumentumainak tükrében	162
5.6.1. Kallós Zoltán <i>Balladák könyve</i> című kötetére vonatkozó szerkesztőségi dokumentumok	163
5.6.2. Kallós Zoltán <i>Új guzsalyam mellett</i> című kötetére vonatkozó szerkesztőségi dokumentumok	165
5.6.3. Albert Ernő és tanítványai <i>Háromszéki népballadák</i> című kötetere vonatkozó szerkesztőségi dokumentum	166
5.6.4. Kós Károly <i>Székelly balladák</i> című kötetére vonatkozó szerkesztőségi dokumentumok	166
5.6.5. Ráduly János <i>Kibédi népballadák</i> című kötetére vonatkozó szerkesztőségi dokumentumok	167
5.6.6. Összefoglalás	172
5.6.7. Levelek, dokumentumok	173

6. Folklorizmus és emlékez(tet)és

Az 1980-as évek végének néprajzi/antropológiai kötetekhez

kapcsolódó sajtóvitái 196

6.1. A folklorizmusvita – *Néphagyományok új környezetben* 196

6.1.1. A sajtóvita résztvevői 197

6.1.2. A vitacikkek ismertetése 199

6.2. Az emlékezés-/emlékeztetésvita – *Vallomások a szolgasorsról* 206

6.2.1. A sajtóvita résztvevői 207

6.2.2. A vitacikkek ismertetése 208

6.2.3. A sajtóviták során felmerült kérdések aktualitása 214

6.2.4. Összefoglalás 216

7. Romániai magyar néprajzi könyvkiadás 1989 után 217

8. Folklórkutatás, közlés és recepció viszonya 219

Esettanulmányok 219

8.1. A lokális kultúra reprezentációja és a néprajzi kiadványok recepciója

Magyarvistában és Ördöngösfüzesen 219

8.1.1. Források, értelmezési keret és módszer 219

8.1.2. Diskurzuselemző megközelítés 221

8.1.3. *Kedvemre való, hogy meséljek* – helyi recepció és a könyv utóélete . . . 223

8.1.4. *Tetűbőr belezna* – helyi recepció és a könyv utóélete 225

8.1.5. Összefoglalás 228

8.2. Folklórkutatás és konfliktushelyzetek – kutatás, közlés és recepció viszonya . . 229

8.2.1. Értelmezési keret és módszer 229

8.2.2. Fehér szerencsebékák – egy hiedelemtörténet
tudományos reprezentációja és helyi recepciója 230

8.2.3. Tréfás igaztörténet csattanóval –
tudományos reprezentáció és helyi recepció 234

8.2.3.1. Tartalom- és diskurzuselemző megközelítés 235

a. Adatkészítés – a kutatás előkészítése 235

b. Egységmeghatározás 236

c. Mintavétel – kódolás és kategóriák 236

d. Adatrögzítés – a kategóriák szerint rögzített adatok,
vélemények bemutatása 236

e. Adatredukció 240

f. Következtetés 240

g. Elemzés – értelmezés 240

8.2.4. A népköltési (folklór) alkotások kritikai kiadásának szabályzata . . . 241

8.2.5 Az etikai kódexek 242

8.2.6. Hasonló esetek 244

8.2.7. Romániai törvények, jogszabályok 245

Összegzés	247
Felhasznált irodalom	252
Mellékletek.	283
1. Romániai magyar népköltészeti kiadványok – könyvek és különnyomatok jegyzéke – 1919–1947	283
2. Romániai magyar népköltészet – Könyvek jegyzéke (1948–1989)	290
3. Fordítások – más népek népköltészete magyar nyelvre fordítva és magyar népköltészet románul – 1948–1989	307
4. Romániai magyar népmesegyűjtemények – Könyvek jegyzéke (1948–1989) . .	320
5. Romániai magyar balladagyűjtemények – Könyvek jegyzéke (1948–1989) . .	330
Képek	335
Rezumat	349
Abstract	351

A kötet melléklete elérhető itt:

